Rapport från beredskapsövningen Nexus i Värmdö kommun 2023-09-30

AMPRNet, Frivilliga Radioorganisationen (FRO), Nacka-Värmdö Räddningssällskap (NVRS), Stockholms Skärgårds Sändaramatörer (SSSA) och Värmdö kommun genomförde, under den av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) utlysta Beredskapsveckan i slutet av september, sambandsövningen Nexus.

Scenario

Scenariet för övningen var en storm, liknande stormen Alfrida i januari 2019, som gjort skärgården strömlös så att viktiga basfunktioner satts ur spel, bland annat telekommunikationer och vattenförsörjning.

Syfte

Syftet med övningen var att demonstrera förmågan att tillhandahålla alternativa kommunikationstjänster i krissituationer och öva samarbete mellan Värmdö kommun, NVRS, FRO, radioamatörrörelsen och AMPRNet genom att upprätta radioförbindelser för talsamband och datatjänster.

Genomförande

En sambandscentral upprättades i Kvarnbergsskolan i Gustavsberg. Fyra mobila insatsgrupper med radioutrustning för talsamband och GPS-spårning, baserades vid kommunens krissamlingsplatser på Djurö, Ingarö, Värmdö och i Gustavsberg.

Radiotrafiken mellan de mobila enheterna och sambandscentralen sköttes dels via repeatrar, både VHF och UHF, på FRO-frekvenser och amatörradiofrekvenser, dels via direktförbindelser där så var möjligt.

Sambandscentralen i Kvarnbergsskolan anslöts via mikrovågslänkar till kommunens krisgrupp i kommunhuset och till AMPRNet för att få tillgång till ett urval datatjänster från AMPRNets egna servrar.

Sambandscentralen i Kvarnbergsskolan med länk till APRNetnoden i Nacka

Mobilenhet förbereds för radiotelefoni och GPS-spårning vid krissamlingsplatsen i Hemmesta på Värmdö

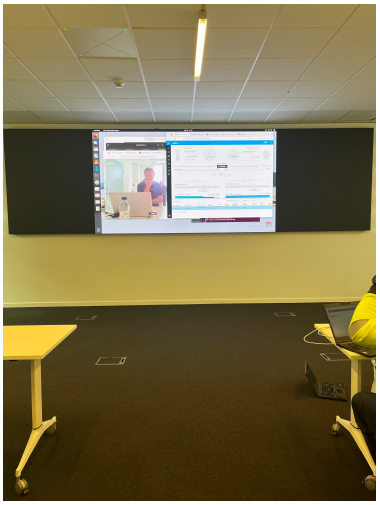

Storskärm hos kommunens krisgrupp med videokonferens (jitsi) och webinformation på egna servrar

AMPRNet-noderna i sambandscentralen och kommunhuset bestod båda av en router och en "Fickdator" som lokal webserver, namnserver, GPS-styrd tidserver och WiFi-accesspunkt. Till routern på båda platserna anslöts också en laptop för videokonferens via egen jitsi-server och en laptop för ärendehanteringssystemet. All utrustning i kommunhuset kraftförsörjdes via batterier medan sambandscentralen i detta scenario antogs ha tillgång till UPS och reservkraftsgenerator.

Sambandscentralen bemannades av två signalister, en från FRO och en från SSSA, en assistent från NVRS och en operatör av ärendehanteringssystemet TMS från AMPRNet.

Kommunhuset bemannades av kommunens säkerhetskoordinator som operatör av ärendehanteringssystemet TMS med en handledare och en operatör av videokonferensen och webinformationen, båda från AMPRNet.

De datatjänster som demonstrerades var

- IP-telefoni med mobiltelefoner kopplade via wifi till AMPRNet
- Videokonferens mellan sambandscentralen och kommunens krisgrupp
- GPS-spårning av de mobila enheterna (APRS)
- Webplats med lägesbild och hamstrad information var också åtkomlig via mobiltelefon över wifi
- TMS, ett ärendehanteringssystem för dokumentation, prioritering och uppföljning av ärenden initierade antingen av kommunens krisgrupp eller förmedlade från krissamlingsplatserna via de mobila insatsgrupperna.

Slutsatser

Bland slutsatserna från övningen konstaterades att:

- Radioförbindelser mellan de mobila enheterna och sambandscentralen kunde erhållas över hela övningsområdet
- Ärendehanteringssystemet TMS, efter kort utbildning/övning, tillför ett mervärde i form av dokumentation, prioritering och stöd för uppföljning av uppkomna ärenden.
- Tekniken denna gång fungerade klanderfritt.